کنعانی در نشست خبری:

اروپا نسبت به کوتاهی در قبال برجام پاسخگو باشد

سخنگوی وزارت امور خارجه با تاکید بر اینکه کشورهای اروپایی باید به جای اتهام زنی، نسبت به کوتاهی خودشان در قبال برجام پاسخگو باشند، گفت: آنها بدانند ایران این حق را برای خودش محفوظ می‌داند که واکنش جدی، متناسب و متوازن نشان دهد.

به گزارش ایرنا، «ناصر کنعانی» روز دوشنبه در نشست خبری هفتگی خود درباره نشست اخیر شورای امنیت در قبال قطعنامه ۲۲۳۱ و پاسخ ایران به این اقدام، اظهار داشت: تحریم‌های یکجانبه به عنوان ابزاری غیرقانونی توسط آمریکا و متحدین اروپایی آن، علیه ایران به طور متوالی استفاده شده که توسل به این تحریم‌ها، غیرقانونی و نقض حقوق قانونی ملت ایران و نقض حقوق بشر است.

سخنگوی وزارت امور خارجه یادآور شد: متأسفانه دولت آمریکا به صورت غیرقانونی از یک توافق بین‌المللی خارج شد و اروپایی‌ها هم از انجام تعهداتشان در چارچوب برجام اجتناب کردند و با وجود وعده‌هایی که دادند، نتوانستند نقصان حضور آمریکا در برجام را جبران کنند.

کنعانی افزود: معتقدیم سه کشور اروپایی به اندازه آمریکا در نقض تعهدات برجام کوتاهی کردند و باید پاسخگوی آن باشند و اینکه به رغم این وضعیت در جایگاه مدعی نشسته و علیه ایران اتهاماتی را مطرح و تحریم‌هایی را بر مبنای ادعاهای واهی علیه ایران تحمیل کنند، یک اقدام کاملا غیرقانونی و غیرقابل پذیرش است.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی با رد این اقدامات، آن را غیرسازنده و حرکت در این مسیر را کاملا بی نتیجه توصیف کرد و گفت: سالهاست آمریکا و طرف‌های اروپایی در این مسیر حرکت کرده و بدین ترتیب یک چارچوب چندجانبه برای حل و فصل اختلافات مهم را مخدوش و ناکارآمد کردند.

کنعانی بیان داشت: کشورهای اروپایی به جای اتهام زنی و بهانه جویی باید نسبت به کوتاهی خود در قبال برجام و ایران پاسخگو باشند و به تعهدات خود مسئولانه عمل کنند.

سخنگوی وزارت امور خارجه تاکید کرد: هرگونه تحریم جدید براساس ادعاهای بی پایه و اساس کاملا مردود است و ایران به صورت متقابل این حق را برای خود محفوظ می‌داند و به هرگونه اقدام غیرمسؤولانه واکنش جدی، متناسب و متوازن در زمان خود نشان خواهد داد. بازگشت روابط تهران و باکو به روال طبیعی

سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص سفر وزیر امور خارجه به باکو و دیدار وی با رئیس جمهور آذربایجان گفت: خوشبختانه اکنون در یک مسیر خیلی خوب، سازنده دو جانبه قرار گرفته‌ایم؛ دو طرف اتفاق نظر دارند که از آنچه در مسیر روابط دو جانبه و موضوع حمله به سفارت آذربایجان در تهران اتفاق افتاد عبور کرده و به روال درست روابط برگردند.

کنعانی ادامه داد: در سفر اخیر وزیر امور خارجه به باکو هم گفت‌وگوهای خوب و سازنده‌ای با رئیس جمهور این کشور انجام شد؛ نفس گفت‌وگو و محتوای آن نشان می‌داد در یک مسیر درست قرار گرفتیم و باید از این شرایط با گفت‌وگو و تبادل نظر عبور کنیم.

وی فضای روابط بین تهران و باکو را بسیار مثبت توصیف کرد و افزود: نتیجه گفت‌وگوها با گام‌های عملی تکمیلی می‌تواند زمینه ساز از سرگیری فعالیت سفارت جمهوری آذربایجان در تهران باشد.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران به مسئولیت خود در ارتباط با تامین امنیت اماکن دیپلماتیک واقف است و در این زمینه مسئولانه عمل می‌کند و بنابراین یک رخداد غیرمنتظره ملاکی برای قضاوت درباره تامین امنیت سفارتخانه‌ها نیست.

آخرین وضعیت حق‌آبه ایران از هیرمند

کنعانی در پاسخ به سوالی درباره اختلاف ایران و افغانستان درباره حقابه هیرمند اظهار داشت: پیگیری‌ها و گفت‌وگوها در این زمینه ادامه دارد و طرف افغانستانی متعهد به عمل تعهدات خود در قبال توافقنامه و حقابه ایران است و بر این موضوع هم اعتراف و تاکید دارد.

وی در عین حال افزود: با وجود پیگیری‌های ایران هنوز به صورت عملیاتی گامی از سوی طرف افغانستان برداشته نشده است، اما این موضوع را با جدیت در گفت‌وگوهای خود با هیات حاکمه افغانستان ادامه می‌دهیم.

سخنگوی وزارت امور خارجه خاطر نشان کرد: تامین حقابه ایران از هیرمند یکی از اقدامات توأم با حسن نیتی خواهد بود که به ما نشان خواهد داد دولت سرپرستی موقت افغانستان مایل است روابط دو کشور را مبتنی بر منافع مشترک دنبال کند و به حقوق قانونی همسایه خود توجه نماید.

دعوت رسمی پادشاه عربستان از آیت الله رئیسی

از سخنگوی وزارت امور خارجه درباره تعیین سفرا میان ایران و عربستان سوال شد که در پاسخ گفت: سفرا میان ایران و عربستان معرفی و دو طرف موافقت کردند و در بازه زمانی مناسب آینده این امر انجام خواهد شد. روند روابط در مسیر درست و خوبی قرار دارد و پروتکل‌ها روند طبیعی خود را طی می‌کند.

کنعانی در خصوص سفر رئیس جمهور به عربستان هم گفت: دعوت رسمی از سوی پادشاه عربستان انجام شده و متناسب با روند روابط این سفر هم در بازه زمانی مناسبی قابل انجام شدن است.

خوشحالیم که آلبانی به صدق گفته‌های ایران پی برد

سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص آخرین تحولات در قبال اعضای منافقین تصریح کرد: خوشحال هستیم که ایران در ارتباط با سازمان منافقین معتقد است که این یک سازمان تروریستی و جنایتکار است.

وی گفت: از ابتدای انتقال اعضای این فرقه تروریستی به آلبانی، ما در خصوص ماهیت تروریستی آنها به کشور آلبانی هشدار دادیم و خوشحال هستیم که به صدق گفته‌های ایران پی بردند و متأسفانه باید گفت این فرقه هم هزینه‌های زیادی به آلبانی و هم به روابط ایران و آن کشور وارد کرده است.

کنعانی تصریح کرد: بازرسی اخیر دولت آلبانی و آنچه که بدست آمد نشان داد که این یک فرقه تروریستی و خشونت طلب است و انتظار داریم که آلبانی با آنها در قالب یک سازمان تروریستی برخورد کند.

وی ادامه داد: از برخی دولت‌ها متعجب هستیم که همچنان از این فرقه تروریستی حمایت و میزبانی کرده و به آنها اجازه برگزاری مراسم‌هایشان را می‌دهند و امیدواریم در این خصوص مجامع حقوق بشری نسبت به اقدامات و رفتارهای فرقه‌ای این سازمان واکنش جدی داشته باشند و حتما یکی از خواسته‌های خانواده‌هایی است برخی از عزیزانشان گرفتار در این فرقه شده‌اند. کنعانی بیان کرد: ایران در چهارچوب استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی درخواست استرداد آن‌ها را برای بسیاری از کشورهای اروپایی ارسال کرده و این موضوع را پیگیری خواهیم کرد.

سخنگوی وزارت خارجه درباره نسل کشی مسلمانان سربرنیتسا نیز گفت: نقش ایران در بحث بوسنی به عنوان کشور پیشرو در حمایت از حقوق بشر و مقابله با فجایع و اقدامات ناقض بین‌المللی بوده است و ایران می‌تواند از این به عنوان رویکرد مترقی و سازنده و نمونه در سطح جهانی یاد کند.

کنعانی افزود: ایران همواره علاقه‌مند به تقویت مناسبات با بوسنی بوده و در این زمینه تلاش‌های لازم را انجام داده است.

واکنش به ادعای میانجی‌گری روسیه بین ایران و صهیونیست‌ها

کنعانی در پاسخ به سوالی در خصوص انتشار خبری مبنی بر میانجیگری روسیه بین رژیم صهیونیستی و ایران برای تبادل اسرا گفت: برای اظهارات رسانه‌ای و حتی مقامات صهیونیستی که با انگیزه‌ها و اهداف سیاسی اقدام به ایجاد موج رسانه‌ای می‌کنند، ارزشی قائل نیستیم و آن را در راستای سیاست توأم با موج سازی رژیم صهیونیستی برای اهداف سیاسی تلقی می‌کنیم.

رأی دادگاه آمریکا نماد راهزنی است

سخنگوی وزارت امور خارجه در ارتباط با رای دادگاهی در آمریکا مبنی بر پرداخت بخشی از دارایی ایران به مسیح علی‌نژاد گفت: اقدام شرورانه و راهزنی آمریکا در قبال دارایی‌های دیگر کشورها را به هیچ عنوان نمی پذیریم. آمریکایی‌ها با استفاده از قوانین داخلی خودشان نسبت به دیگر کشورها احکامی را صادر می‌کنند و بعد به منابع کشورها دست اندازی می‌کنند؛ این اقدام کاملا غیرقانونی و نامشروع و ناقض قوانین بین‌المللی و به دور از شأن دولت‌های عضو سازمان ملل است.

کنعانی در خصوص آخرین وضعیت روابط میان ایران و آمریکا، تصریح کرد: روابط میان کشورها مبتنی بر دو اصل نفع مشترک و احترام متقابل برقرار می‌شود و آمریکا هیچ گاه رفتار خود را مبتنی بر رفتار متقابل با ایران بنا نکرده و همواره مرتکب نقض‌های گسترده و فاحش قوانین بین‌المللی و معاهده مودت میان دو کشور شده است. وی گفت: موارد نقض حقوق بشر آمریکا در قبال ملت ایران هم تاریخ قطوری را رقم زده است و مادامی که آمریکا رفتار خود را به طور جدی تغییر ندهد و از موضع برتری طلبی و سلطه بخواهد با ملت ایران صحبت کند، اساسا مطرح کردن بازنگری روابط دو طرف بی معنی است. کنعانی بیان کرد: ایران اساسا هیچ محدودیتی برای ارتباط متقابل با کشورهای مختلف بر اساس احترام متقابل ندارد.

ویژه

صالحی در ارزیابی سیاست‌خارجی ایران در ٤٤سال گذشته مطرح کرد

آشفتگی وغیر پایداری، نقاط ضعف دیپلماسی ایرانی

قائم مقام فرهنگستان علوم گفت: من فکر می‌کنم در این ۴۴ سال به دلایل گوناگون که بخشی از آن خارج از اراده ملی و حکمرانان ما بوده است، نواقصی داشته‌ایم و از یک آشفتگی و وجه غیر پایدار در سیاست بین‌الملل برخوردار بوده‌ایم. اگر ایران بخواهد در عرصه روابط بین‌الملل اوج بگیرد، باید تکلیف روابط بین‌الملل خود را روشن کند و در عرصه‌های بین‌المللی از دیدگاه‌های افراط و تفریط به دور باشد. مراسم اختتامیه «نخستین کنگره بین‌المللی دیپلماسی ملل» با همراهی دانشگاه اصفهان و اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی علوم سیاسی ایران، امروز دوشنبه، ۱۹ تیرماه در دانشگاه اصفهان برگزار شد.

در این مراسم، علی اکبر صالحی، قائم مقام فرهنگستان علوم و وزیر اسبق امور خارجه ایران، به بیان نکات و جمع بندی کلی در خصوص پنل‌های برگزار شده در این کنگره پرداخت و اظهار کرد: در این شرایط سخت بین‌المللی، برگزاری چنین کنگره‌ای با همراهی و تلاش انجمن‌های علمی دانشجویی علوم سیاسی ایران، حرکتی مفید و موثر است و امید دارم که این کنگره مدل و الگویی باشد برای سایر دانشجویان سراسر کشور تا در آینده نزدیک همچنان شاهد برگزاری چنین برنامه‌هایی توسط دانشجویان باشیم.

وی در خصوص جایگاه ویژه کشور ایران در دنیا، تصریح کرد: ایران کشور ویژه‌ای است و این نکته را از باب اینکه ایرانی هستم، عرض نمی‌کنم، چرا که از گذشته و به گواه تاریخ، ایران کشوری بوده که همواره منشاء حرکت‌های بزرگ جهانی بوده است؛ کشور ایران دو مرتبه در تاریخ به‌عنوان کشوری که شیوه حکمرانی را به دنیا ارائه داده، شناخته شده است؛ یکی در دوره هخامنشیان، ساتراپ‌ها و شیوه اداره مدنی کشور بزرگی که امپراطوری آن تا به امروز به‌عنوان بزرگترین امپراطوری جهان شناخته شده است. در آن زمان جمعیت جهان قریب به ۵۰ الی ۶۰ میلیون نفر بوده و نزدیک به ۳۰ میلیون نفر تحت سیطره ایران بوده و با عنوان «The Great Persian Empire» از آن یاد می‌شود. این ویژگی، نشان از ظرفیت بالقوه یک ملت دارد که در طول تاریخ توانسته است نخستین حکمرانی مدنی را به دنیا ارائه دهد. قائم مقام فرهنگستان علوم، ادامه داد: ایستگاه دوم، جایی است که انقلاب اسلامی در تاریخ مطرح می‌شود و ایران بار دیگر شیوه حکمرانی را به دنیا ارائه کرده، البته ممکن است که تاکنون به آن شکل که باید این انقلاب در تاریخ منعکس نشده باشد، چرا که هنوز زمانی از آن نگذشته است. ۴۴ سال از عمر این حکمرانی می‌گذرد و علیرغم فراز و فرودهای بسیار که بخش قابل توجهی از آن ناشی از تحریم‌ها و فشارها و بخشی به خاطر نارسایی‌ها و خطاهای مدیران خودمان بوده، همچنان این حکمرانی برقرار است و می‌توان گفت ما تاکنون چنین حکمرانی که مشابه جمهوری اسلامی باشد، در دنیا نداشته‌ایم. صالحی مهم‌ترین خصیصه جمهوری اسلامی را استقلال سیاسی این نظام دانست و در این باره افزود: کسی که دنیا و مسائل آن را مورد تجزیه تحلیل قرار دهد، به خوبی متوجه این امر می‌شود. روزی در مراسمی از یک خبرنگار ایرانی آمریکایی معروف در CNN سوال می‌کنند که «نظرت راجع به ایران چیست؟»، خبرنگار می‌گوید: «من مخالف جمهوری اسلامی هستم، اما می‌خواهم حقیقی را بیان کنم و آن این است که از زمانی که این انقلاب در دنیا محقق شد، ایران غلام حلقه به گوش هیچ قدرتی نبوده است». در نتیجه، جمهوری اسلامی دیگر در مدار سیاسی کشورهای بزرگ نیست و در مدار سیاسی خودش می‌چرخد. وی خاطرنشان کرد: البته همه دانشجویان و افراد دیگر این حق را دارند که انتقاد کنند و این پرسش را مطرح کنند که آیا ما در فرآیند سیاست بین‌المللی خود در این ۴۴ سال موفق بوده‌ایم یا خیر؟ درواقع، ما این حق را داریم که عملکرد و فعالیت‌ها را در عرصه بین‌المللی مورد ارزیابی قرار دهیم. من هم فکر می‌کنم که در این ۴۴ سال به دلایل گوناگون که بخشی از آن از اراده ملی و حکمرانان ما خارج بوده، نواقصی داشته‌ایم و از یک آشفتگی و وجه غیر پایدار در سیاست بین‌الملل برخوردار بوده‌ایم. صالحی ادامه داد: اگر ما انقلاب کردیم که آحاد ملت سعادتمند باشند، البته سعادتمند به معنای واقعی کلمه، چه در بعد مادی و چه در بعد معنوی، می‌توان گفت سعادتمند بوده‌ایم. ما از ابتدای انقلاب با یک‌سری محدودیت‌ها مانند جنگ تحمیلی مواجه شدیم و همین اتفاق باعث شد که نگاه ما به عرصه بین‌المللی، نگاه امنیتی باشد، چرا که جنگ تحمیلی، یک جنگ جهانی علیه ایران بود. آثار این جنگ در نگاه افراطی ما نسبت به روابط بین‌الملل اثر گذاشت و ما به مسائل از نگاه امنیتی صرف نگاه کردیم.

پولیتیک

خوش‌بینی عمان به نتایج مصالحه ایران و عربستان

وزیر خارجه عمان گفت که توافق تهران و ریاض نتایج مثبتی برای منطقه به دنبال خواهد داشت.

به گزارش ایسنا به نقل از الجزیره، بدر بن حمد البوسعیدی، وزیر خارجه عمان در اظهاراتی گفت که ایران همسایه ی ما است و با آن همزیستی داریم و برای ایجاد ثبات می توانیم مشکلات را پشت سر بگذاریم.

وی گفت که توافق تهران و ریاض نتیج مثبتی برای منطقه به همراه خواهد داشت. حدود یک ماه پیش و در آستانه برگزاری مراسم حج، سفارت ایران در عربستان و کنسولگری کشورمان در جده به صورت رسمی بازگشایی شد.

همچنین در ۲۷ خرداد ماه ۱۴۰۲ «فیصل بن فرحان» وزیر امور خارجه عربستان بعد از ۱۷ سال به تهران سفر کرد و در جریان نشست مطبوعاتی مشترک با حسین امیرعبداللهیان، همتای ایرانی خود اعلام کرد: به زودی سفارت ما در تهران بازگشایی می‌شود. ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران نیز اخیرا در نشست مطبوعاتی خود با خبرنگاران با بیان اینکه مقدمات بازگشایی سفارت عربستان در تهران و کنسولگری این کشور در مشهد فراهم شده است، گفت: بر اساس گفته مقامات عربستان سعودی ان‌شاءالله به زودی شاهد این اتفاق خواهیم بود.

رویداد

واکنش رسمی تهران به شکایت از ایران در دادگاه لاهه

جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با طرح دعوی دولت‌های کانادا، اوکراین، سوئد و بریتانیا نزد دیوان بین‌المللی دادگستری در خصوص سانحه هواپیمای اوکراینی علیه ایران، بیانیه‌ای را منتشر کرد.متن این بیانیه که از سوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران منتشر شده است، به شرح زیر است:

« دولت جمهوری اسلامی ایران در حال بررسی شکوائیه و ادعاهای مطرح شده از سوی دولت‌های کانادا، اوکراین، سوئد و بریتانیا در خصوص سانحه هواپیمای اوکراینی است. بدیهی است جمهوری اسلامی ایران به منظور صیانت از حقوق و منافع ملی خود نزد دیوان بین‌المللی دادگستری، تدابیر و اقدامات لازم را به نحو مقتضی اتخاذ خواهد نمود. وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران لازم می‌داند به منظور تنویر افکار عمومی داخلی و بین‌المللی مطالب زیر را اعلام نماید:

متعاقب وقوع سانحه هواپیمای اوکراینی، جمهوری اسلامی ایران ضمن اعلام علت اصلی وقوع سانحه، وفق قوانین و مقررات داخلی و تعهدات بین‌المللی، اقدامات لازم را در روشن شدن ابعاد مختلف سانحه با حسن نیت، شفافیت و جدیت کامل انجام داده است. شایان ذکر است، به دنبال سانحه مذکور، جمهوری اسلامی ایران تسهیلات و مساعدت‌های لازم را از جمله صدور فوری روادید برای بیش از پنجاه متخصص و کارشناس از کشورهای اوکراین و کانادا به منظور حضور در محل سانحه و انجام امور مربوطه فراهم نمود.

جمهوری اسلامی ایران در چارچوب حقوق هوانوردی بین‌المللی، ضمن تشکیل گروه فنی مستقل مسئول بررسی سانحه، گزارش فنی مربوطه را در زمان تعیین شده با مشارکت کارشناسانی از کشورهای فرانسه، آمریکا، اوکراین، کانادا و بریتانیا تهیه و برای کلیه کشورهای ذیربط و سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو) ارسال نمود که این گزارش مورد استقبال اکثریت کارشناسان مذکور قرار گرفت.

در ارتباط با حمایت از خانواده‌های محترم جان‌باختگان و دلجویی از این عزیزان، جمهوری اسلامی ایران در چارچوب استانداردهای بین‌المللی و فراتر از تعهدات بین‌المللی خود، مبلغ یکصد و پنجاه هزار دلار را تعیین و وزارت راه و شهرسازی را مسئول پرداخت نمود. تاکنون به تعداد قابل توجهی از خانواده‌ها، مبلغ مذکور پرداخت شده است. دادستان نظامی تهران حسب صلاحیت قانونی خود، تحقیقات و بررسی‌های اولیه و همه جانبه خود را با جدیت، استقلال و بی‌طرفی و همچنین مبتنی بر قوانین و مقررات کشور انجام داد و متعاقب تنظیم کیفرخواست، دادگاه نظامی صلاحیت‌دار، رسیدگی قضایی عادلانه و شفاف را در خصوص کلیه متهمین با حضور خانواده‌های جان‌باختگان، وکلا و کارشناسان پرونده به عمل آورد.

کویت و عربستان به دنبال بهره‌برداری منهای ایران هستند

نیاز به دیپلماسی مقتدرانه در میدان گازی آرش

گروه سیاسی- سید مجید حسینی: پای مناقشه ایران و کویت بر سر میدان گازی آرش در خلیج فارس، به کنفرانس خبری سخنگوی وزارت امور خارجه ایران هم باز شد. هرچند از ابتدا هم به دلیل مشکل تعیین خط مرزی دریایی بین دو کشور، پای وزارت امور خارجه هم در میان بود.

روز دوشنبه ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری با خبرنگاران، در خصوص میدان گازی آرش و برخی اظهارات کویتی‌ها و همچنین رسانه‌های عربستان مبنی بر عدم اجازه ایران در استفاده از آن تنها به گفتن این نکته بسنده کرد که: «در چارچوب گفتگوهای دوجانبه با مقامات کویت این موضوع را در حال پیگیری هستیم.» اما به نظر می رسد وزارت امور خارجه کار دشواری در پیش داشته باشد. چراکه پیش از این، کویت و عربستان در مشترک بودن این میدان گازی با ایران تردیدی نداشتند اما حالا که این دو عملا سهمی برای ایران قائل نیستند، کار دشوارتر شده است.

ماجرای میدان گازی آرش البته مربوط به دیروز و امروز نیست. میدان گازی آرش از میدان‌های گازی ایران در خلیج‌فارس است که در منطقه‌ای بین ایران، عربستان و کویت قرار دارد و از سوی دو کشور عربی، میدان الدوره نامیده می‌شود. میدان آرش در سال ۱۳۴۶ توسط یک شرکت ژاپنی کشف شد. ذخایر این میدان حدود ۱۱ تریلیون فوت مکعب گاز طبیعی و بیش از ۳۰۰ میلیون بشکه نفت تخمین زده می‌شود.

اختلاف بر سر میدان آرش از زمانی آغاز شد که ایران امتیاز دریایی را به شرکت نفت انگلیس و ایران اعطا کرد که بعدا به BP تبدیل شد و کویت این امتیاز را به «رویال داچ شل» داد. این دو امتیاز در بخش شمالی میدان همپوشانی دارند که ذخایر گاز طبیعی آن ۲۲۰ میلیارد متر مکعب برآورد شده است و به دلیل همین اختلافات به نتیجه نرسید.

با پیروزی انقلاب اسلامی و سپس جنگ عراق علیه ایران، موضوع تعیین تکلیف و توسعه میدان گازی آرش هم از اولویت خارج شد. اما در دولت اصلاحات که توسعه میادین مشترک نفت و گاز به طور جدی در دستور کار قرار گرفته بود، ایران در سال ۲۰۰۱ عملیات اکتشاف در میدان آرش را آغاز کرد. اما کویت بلافاصله ایران را به شکایت در مجامع بین‌المللی تهدید کرد و پس از سفر امیر کویت به تهران، ایران فعالیت‌های اکتشافی را متوقف کرد مشروط به آنکه دو کشور با حل مناقشه مرزی، توسعه میدان را آغاز کنند. اما از آنجا که خط مرزی در آن محدوده مشخص نشده بود مناقشه مرزی بین سه طرف حل نمشد؛ بویژه از این جهت که منطقه بیطرف بین عربستان و کویت هم در این محدوده قرار داشت. سالها به این منوال سپری شد و ایران هم که به دلیل تحریم، توان فنی و مالی کافی برای توسعه میدان آرش را نداشت، این موضوع را به طور جدی دنبال نکرد و شاید به همین دلیل عربستان و کویت تلاش کردند با رفع اختلافات بین خود، بدون حضور ایران، میدان آرش را توسعه بدهند. اول فروردین سال ۱۴۰۱، عربستان و کویت

از امضای توافقنامه‌ای برای توسعه میدان الدوره خبر دادند. همان زمان جواد اوجی، وزیر نفت در توییتر نوشت: «مطالعات جامع میدان مشترک آرش با حفاری چاه اکتشافی و انجام لرزه‌نگاری تکمیل شده و به زودی با نصب جکت (پایه)، عملیات حفاری در این میدان آغاز خواهد شد. گرچه ما مایل به مذاکره و همکاری برای توسعه میادین مشترک هستیم اقدامات یکجانبه، مانع اجرای طرح مذکور نخواهد شد.» سخنگوی وزارت امور خارجه ایران هم در آن زمان اعلام کرد: «براساس مقررات و رویه‌های بین‌المللی هرگونه اقدام در بهره‌برداری و توسعه میدان آرش باید با هماهنگی و همکاری هر سه کشور انجام شود، از این‌رو اقدام اخیر کویت و عربستان سعودی در قالب یک سند همکاری، مغایر با رویه‌های جاری و مذاکرات انجام شده قبلی بوده و غیرقانونی است و تاثیری بر وضع حقوقی میدان نداشته و مورد تایید جمهوری اسلامی ایران نیست.»

پس از گذشت یک سال، ششم تیر ماه جاری محسن خجسته‌مهر مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران دوباره موضوع میدان گازی ارش را مطرح کرد و گفت: «آمادگی کامل برای آغاز حفاری در میدان مشترک آرش وجود دارد و منابع قابل‌توجهی را برای اجرای طرح توسعه این میدان در هیات‌مدیره شرکت ملی نفت ایران مصوب کرده‌ایم و با آماده شدن شرایط، حفاری را در میدان مشترک آرش آغاز می‌کنیم.» اما همین سخنان با واکنش کویت مواجه شد و سعد البراک، معاون نخست‌وزیر و وزیر نفت کویت، مواضع ایران در قبال میدان گازی آرش یا «الدوره» را «غافلگیرکننده» و «در تناقض با تمام اصول بنیادین روابط بین‌الملل» توصیف کرد و گفت: «ما به صورت تمام و کمال و قاطعانه تمامی فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده ایران را پیرامون میدان گازی فراساحلی الدوره رد می‌کنیم.» رسانه‌های عربستان هم به نقل از یک منبع آگاه در وزارت خارجه این کشور نوشتند که «مالکیت منابع طبیعی در میدان الدوره، تنها متعلق به عربستان و دولت کویت است و آنها به تنهایی دارای حق مالکیت کامل برای بهره‌برداری از ثروت این منطقه هستند.»

در چنین شرایطی، وضعیت میدان گازی آرش به کلاف سردرگمی برای ایران تبدیل شده که تعلل در مورد آن می تواند کویت و عربستان را در توسعه میدان بدون مشارکت ایران، جدی تر کند. به همین دلیل بویژه در شرایط کنونی که روابط ایران با عربستان رو به بهبود گذاشته، ضرورت اتخاذ دیپلماسی قوی تر برای احقاق حقوق ایران در میدان گازی ارش بیش از پیش احساس می شود.

مذاکرات غیر مستقیم با ایران و آمریکا ادامه دارد

چانه‌زنی‌ها برای تبادل زندانیان بین تهران و واشنگتن

گروه سیاسی - سمیرا عبدالملکی: سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به سوال ایسنا در مورد اظهارات اخیر «جیک سالیوان » مشاور امنیت ملی آمریکا مبنی بر اینکه مذاکرات غیر مستقیم با ایران برای آزادی شهروندان آمریکایی در جریان است و این که آخرین اخبار در مورد تبادل زندانیان بین دو کشور چیست؟ گفت: همان طور که در جلسات قبل توضیح دادم ما از همه مسیرهای دیپلماتیک از جمله گفت‌وگوهای با واسطه و تبادل پیام با واسطه برای احقاق حقوق مردم ایران از جمله در بحث رفع انسداد دارایی‌های بلوکه شده ایران ، آزادی زندانیان و مذاکرات رفع تحریم‌ها استفاده می‌کنیم .

وی گفت : تلاش‌های دیپلماتیک در مورد آنچه که اشاره کردم ، ادامه دارد .

«جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی کاخ سفید درگفت‌وگو با شبکه صدای آمریکا خاطر نشان کرد که دولت جو بایدن با هدف آزاد کردن آمریکایی‌های بازداشت‌شده در ایران، با جمهوری اسلامی «مذاکرات غیرمستقیم» دارد.

جیک سالیوان در ادامه اظهار داشت: ما به‌طور غیرمستقیم با ایران تماس داشته‌ایم و هیچ مذاکره مستقیمی بر سر موضوع هسته‌ای یا بازداشت‌شدگان وجود ندارد. ما از این دست گفت‌وگوهای غیرمستقیم در مورد بازداشت‌شدگان داشته‌ایم؛ زیرا این وظیفه ما است که تلاش کنیم شهروندان آمریکایی را به خانه بازگردانیم. این مقام کاخ سفید افزود: بنابراین، ما با هر دولتی به هر نحوی که بتوانیم، صحبت می‌کنیم، مانند کاری که با دولت روسیه درباره آمریکایی‌های بازداشت‌شده انجام می‌دهیم. سالیوان این مذاکرات را در راستای «تلاش برای یافتن راه‌حلی برای بازگرداندن شهروندان آمریکایی به خانه» توصیف کرد و گفت: در حال حاضر هیچ خبر جدیدی در مورد این که ما به نتیجه خاصی رسیده باشیم، ندارم. در حال حاضر سه شهروند ایرانی-آمریکایی به نام‌های عماد شرقی، مراد طاهباز و سیامک نمازی و یک ایرانی دارای اقامت دائم آمریکا به نام شهاب دلیلی در ایران زندانی هستند. مشاور امنیت ملی کاخ سفید همچنین در مورد اقدامات احتمالی آمریکا در رابطه با نزدیک شدن «بندهای غروب» برجام در زمینه عدم فروش تسلیحات توسط تهران با توجه به همکاری تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران و روسیه با تکرار ادعاهای بی‌اساس مبنی بر استفاده روسیه از پهپادهای ساخت ایران علیه اوکراین گفت که ایالات متحده اقدامات زیادی را برای تحمیل هزینه بر ایران بابت تحویل پهپاد [به روسیه] انجام داده است. او با تاکید بر تداوم این اقدامات افزود: ما این تحمیل هزینه را قبل از انقضای این مفاد برجام انجام داده‌ایم و پس از آن نیز انجام خواهیم داد. پیشتر ، «جان کربی» سخنگوی شورای عالی امنیت ملی کاخ سفید هم در گفت‌وگو با روزنامه الشرق تاکید کرد که واشنگتن همواره از کانال‌های گفت‌وگو با ایران حتی

در دوره‌ای که تلاش‌ها برای احیای برجام متوقف شد، محافظت کرد. او گفت: برای مثال ما به طور روتین در خصوص آزادی زندانیان آمریکایی موجود در تهران با ایرانی‌ها گفت‌وگو می‌کنیم.

جان کربی درباره اخبار منتشرشده مبنی بر تلاش ایران برای توقیف دو کشتی تجاری در آب‌های خلیج فارس نیز مدعی شد که ایرانی‌ها غیرمسئولانه رفتار می‌کنند اما این امر به معنای توقف تماس‌ها با این کشور نیست.

سخنگوی شورای امنیت ملی کاخ سفید خاطرنشان کرد که وجود خطوط ارتباطی با ایران مساله بدی نیست بلکه بالعکس امر خوبی است. او گفت که گفت‌وگو با ایران لزوما بدین معنا نیست که این کشور از رفتارهایی که ما مخالف آن هستیم، عدول کند.

جان کربی تاکید کرد که آمریکا در خلیج فارس حضور نظامی دارد و به فعالیت خود ادامه می‌دهد و با برخی اقدامات بی‌ثبات‌کننده در منطقه مقابله می‌کند.

او درباره توافق هسته‌ای نیز گفت که توافق قریب‌الوقوعی با ایران در این زمینه نداریم.

این مقام آمریکایی درباره توافق تبادل زندانیان نیز گفت که نمی‌توانم به جزئیات بپردازم اما درخصوص بازگرداندن شهروندان آمریکایی بازداشت‌شده در ایران و روسیه با دو کشور گفت‌وگو کردیم.

برخی معتقدند که ایران و ایالات متحده آمریکا خبرها درباره نزدیک بودن دستیابی به توافق بر سر تبادل زندانیان و همچنین بر سر برنامه هسته‌ای ایران را تکذیب می کنند.این تکذیب کردن، شبیه به تاکتیک های لحظات آخر در میز مذاکره است ولی با فشارهای مخالف داخلی همراه شده که در واشنگتن شدیدتر از تهران است. آن چه در رسانه های بزرگ آمریکایی درباره این توافق منتشر می شود، درز عمدی اطلاعات از سوی واشنگتن است که به احتمال زیاد می خواهد واکنش‌های داخلی را بسنجد و حرکت بعدی حزب جمهوری خواه را پیش بینی کند تا بتواند متناسب با آن واکنشی نشان دهد که در چارچوب انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۴ قابل بهره برداری باشد.

تکذیب دستیابی به توافق از سوی آمریکا، نسبی است به طوری که واشنگتن خبرهای درز کرده در این زمینه را غیردقیق توصیف کرده که نشان می دهد تلاش ها ادامه دارد و توافق در آخرین مراحل تکمیل خود است. همچنین بسیاری بر این باورند که برکناری رابرت مالی نیز به این موضوع ارتباط دارد.